

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
STRATEGII ROZWOJU MIASTA ŁOWICZA NA LATA 2015-2023
ZA 2018 ROK**

Strategia rozwoju miasta to długookresowy plan działania określający strategiczne cele rozwoju oraz przyjmujący kierunki i priorytety działania (cele operacyjne i zadania realizacyjne), a także alokację środków finansowych, które są niezbędne dla realizacji przyjętych celów i zadań.

Cele strategiczne miasta zostały sprecyzowane w 10 programach strategicznych. Dla każdego programu określono pakiet zadań strategicznych koniecznych do realizacji dla osiągnięcia zamierzonych celów. Monitoring strategii prowadzony jest w układzie rocznym i przedstawiany Radzie Miejskiej w Łowiczu, na posiedzeniach komisji stałych oraz sesji rady.

Bazując na części diagnostycznej strategii (tj. raport o stanie miasta oraz analiza SWOT) oraz określonych misji miasta ujętych w celach strategicznych w perspektywie najbliższych lat, Urząd Miejski w Łowiczu w 2018 roku realizował zadania w sposób następujący:

CEL STRATEGICZNY I. Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY: Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zasobów ludzkich

ZADANIE 2. Promocja nauki

- a) W lipcu 2018 r., rozstrzygnięto konkurs na najlepszą pracę dyplomową dotyczącą problematyki związanej z miastem Łowicz,

Konkurs corocznie ogłaszany jest przez Burmistrza Miasta Łowicza. Jego celem jest upowszechnienie dziedzictwa kulturowego Łowicza, promocja badań dotyczących zagadnień społecznych i gospodarczych związanych z historią i dniem współczesnym Miasta Łowicza. Do konkursu zgłaszane są prace licencjackie, inżynierskie, magisterskie, doktoranckie niezależnie od kierunków studiów, ale tematycznie związane z Łowiczem w dwóch kategoriach: Tematyka Społeczna (oświata, historia, kultura, kultura fizyczna i sport) i Tematyka Gospodarcza (architektura, infrastruktura techniczna miasta, lokalna przedsiębiorczość, bezrobocie, turystyka).

- b) Rozwój kompetencji kluczowych uczniów łowickich szkół podstawowych

Miasto Łowicz w 2018 roku złożyło wniosek o dofinansowanie projektu konkursowego pn. „Rozwój kompetencji kluczowych uczniów łowickich szkół podstawowych”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Całkowita wartość projektu wyniesie 1 639 970,40 zł, przy kwocie dofinansowania 1 503 770,40 zł. W projekcie weźmie udział 5 szkół podstawowych (950 uczniów i 156 nauczycieli) w latach 2018-2020. Wkład własny miasta w projekcie, złożonym 9 maja 2018 r., uwzględniony został w formie rzeczowej, tj. w postaci udostępnienia sal lekcyjnych. Wniosek został złożony w partnerstwie z firmą z Łodzi. W ramach projektu przewidziane są zadania:

1. Utworzenie:
  - o pracowni komputerowych w pięciu szkołach, wyposażonych między innymi w stanowiska komputerowe, tablice multimedialne z projektorami, tablety z rysikami, drukarki 3D;
  - o pracowni przyrodniczej w SP4 oraz w pozostałych szkołach doposażenie już istniejących pracowni przyrodniczych, fizycznych, chemicznych. Kwota to ponad 690 000, 00 zł.
2. Zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań dla uczniów w pięciu szkołach: koła językowego, koła eksperymntarium (przyroda-chemia-fizyka), koła ICT (informatyczne) wszystkie szkoły, koła matematycznego – (wszystkie szkoły) oraz dodatkowo koła z gwary ludowej w SP 1 i SP 2. Kwota ponad 300 000,00 zł,
3. Zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zajęcia wyrównawcze, zakup sprzętu. Kwota: ponad 150 000, 00 zł
4. Dwa wyjazdy edukacyjne do Centrum Nauki EC1 w Łodzi. Kwota: około 80 000,00 zł
5. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie pracy indywidualnej z uczniem oraz wykorzystywania narzędzi TIK, zakończone egzaminem. Kwota: ponad 130 000,00 zł.

c) Konferencja popularno-naukowa dot. przyszłości i historii kolei w Łowiczu

Konferencja została zorganizowana przez Fundację im. Anny i Henryka Świątkowskich i PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Spotkanie odbyło się, 23 maja 2018 r. w Sali Radzieckiej łowickiego ratusza, gromadząc liczną grupę miłośników kolejnictwa. W programie konferencji pt. „Kolej w Łowiczu - Historia i Przyszłość” znalazły się tematy:

1. „Inwentaryzacja obiektów kolejowych na trasie Skierniewice – Toruń”
2. „Droga Żelazna Warszawsko–Bydgoska – kolejne okno na świat Królestwa Polskiego”
3. „Infrastruktura kolejowa w województwie łódzkim”
4. „O kolei Warszawsko – Kaliskiej”
5. „Przebudowa stacji Łowicz”

d) Przyznano stypendia naukowe dla najzdolniejszych uczniów.

W lipcu 2018 r. Burmistrz Miasta Łowicza Krzysztof Jan Kaliński wręczył 128 najzdolniejszym uczniom stypendia naukowe za wysokie wyniki w nauce w roku szkolnym 2017/2018. Stypendium otrzymało 106 uczniów zamieszkujących Łowicz oraz 22 uczniów mieszkających poza miastem.

Uczniowie zostali podzieleni na 3 kategorie:

- Finaliści i laureaci różnych konkursów przedmiotowych i fakultatywnych: 13 osób otrzymało po 760 zł.,
- Osoby z najwyższą wymaganą średnią: 13 osób otrzymało po 560 zł.

Ponadto 22 wychowankom miejskich szkół, mieszkającym poza Łowiczem przyznano stypendia Dyrektora szkoły w oparciu o art. 90 g ust. 9 i 10 ustawy o systemie oświaty; wysokość stypendium wynosi 220 zł semestr, zatem za dwa semestry w roku szkolnym 440,00 zł. Pozostali uczniowie spełniający kryteria zawarte w uchwale Rady Miejskiej w Łowiczu w sumie 80 osób otrzymało po 440 zł.

Ogółem kwota przeznaczona na wypłatę stypendiów wyniosła: 62.040,00 zł.

Warunkiem otrzymania stypendium było dla:

- szkół podstawowych (kryterium dot. średniej ocen wg. uchwały Rady Miejskiej w Łowiczu w sprawie przyznawania stypendiów za wysokie wyniki w nauce to 5,50 w tej grupie są uczniowie, których średnia ocen jest bliska 6,00.
- gimnazjów (kryterium dot. średniej ocen wg. uchwały w sprawie przyznawania stypendiów za wysokie wyniki w nauce to 5,00 i w tej grupie są uczniowie, których średnia ocen oscyluje wokół 5,50.

CEL STRATEGICZNY I. Zdyynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY: Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zasobów ludzkich

ZADANIE 3. Stymulowanie jakości kształcenia oraz wspomaganie jakościowego rozwoju szkolnictwa

- a) Realizacja rządowego programu Ministerstwa Edukacji Narodowej pn. „Aktywna tablica”, którego celem jest rozwijanie szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017-2019.

Trzy wnioski szkół, znajdujących się na terenie Łowicza, zostały zakwalifikowane do rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych. W ramach programu Szkoła Podstawowa nr 1, Szkoła Podstawowa nr 4 oraz Szkoła Podstawowa nr 7 zostaną wyposażone w interaktywne monitory dotykowe oraz interaktywne tablice z projektorami. Łączna kwota dotacji to 42 000,00 zł (14 000,00 zł na szkołę) przy wkładzie własnym miasta 10 500,00 zł.

Warto przypomnieć, że w 2017 roku z programu skorzystały Szkoła Podstawowa nr 2 i Szkoła Podstawowa nr 3.

Realizacja projektu była możliwa dzięki pozyskanemu przez Miasto Łowicz wsparciu z Kuratorium Oświaty w Łodzi. Program finansowany jest w 80% ze środków budżetu państwa i w 20% z wkładu własnego organów prowadzących szkołę.

b) Termomodernizacja Przedszkola nr 5 – wykonanie 1 039 949,50 zł

Zakres prac polegał na dociepleniu ścian zewnętrznych i stropów, wykonaniu instalacji centralnego ogrzewania wraz z instalacją gazową, demontaż starych kotłowni węglowych, wymianie pokrycia dachowego z konstrukcją dachów na budynkach przedszkola. Prace zostały zakończone we wrześniu 2018 r.

CEL STRATEGICZNY I: Zdynamiczowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY: Tworzenie warunków do rozwoju turystyki.

ZADANIE 1: Wzmacnianie infrastruktury usług turystycznych

a) Realizacja zadania pn. „Organizacja spływów, regat i warsztatów kajakowych rzeką Bzurą” – wykonanie 17 000,00 zł,

Organizacja otwartych warsztatów kajakarskich, regat kajakowych i spływów kajakowych. Prowadzenie zajęć z zakresu kajakarstwa na rzece Bzurze, upowszechnianie turystyki a także wykonanie niezbędnej dokumentacji z realizacji zadania (Łowicka Akademia Sportu w Łowiczu).

b) Dyżury licencjonowanych przewodników turystycznych dla turystów służące upowszechnianiu walorów turystycznych Miasta Łowicza w kraju i regionie – wykonanie 5 000,00 zł,

Zadanie polegało na prowadzeniu dyżurów przez licencjonowanych przewodników dla turystów w ramach upowszechniania wiedzy z zakresu dziedzictwa kulturowego oraz zapoznania z zabytkami kultury i historią miasta Łowicza. Podstawowym celem dyżurów przewodnickich było poszerzenie oferty turystycznej dla grup turystycznych i turystów indywidualnych. Podczas dyżurów licencjonowany przewodnik oprowadzał grupy turystów po mieście i przekazywał wiedzę na temat zabytków i dorobku kulturalnego miasta co miało na celu zwiększenie liczby turystów odwiedzających miasto Łowicz. Zadanie realizowane było w niedziele od 1 czerwca do 31 sierpnia 2018 r. o godz. 13.00 przez PTTK Oddział w Łowiczu.

c) „Pieszko, na rowerze i kajakiem – organizacja imprez turystyki kwalifikowanej o zasięgu regionalnym” – wykonanie 13 000,00 zł

Zadanie w zakresie organizacji imprez turystycznych w formie m.in.: turystyki pieszej, rowerowej, kajakowej oraz imprez na orientację. W ramach zadania zorganizowane zostały

cztery rajdy rowerowe, pieszy rajd nocny oraz spływ kajakowy „Szlakiem dwóch zamków” z Łowicza do Sochaczewa. Organizatorem zadania był PTTK Łowicz

- d) Opracowano merytoryczne przewodnik turystyczny po Łowiczu i ziemi łowickiej, i przygotowano tekst do albumu o Łowiczu w wersji elektronicznej.
- e) Wykonano tablice informacyjne, które zostały umieszczone w miejscach najważniejszych zabytków turystycznych miasta. Tablice zawierają krótką historię/charakterystykę danego obiektu w trzech wersjach językowych.
- f) Adaptacja pomieszczeń na Bibliotekę Miejską

Pozyskano środki zewnętrzne na projekt pn.: „Poprawa stanu dziedzictwa kulturowego oraz rozwój instytucji kultury w Łowiczu”. Zadanie dotyczące rozbudowy i przebudowy budynku Gimnazjum Nr 1 w Łowiczu w związku ze zmianami sposobu użytkowania części pomieszczeń szkoły na potrzeby Miejskiej Biblioteki im. A.K. Cebrowskiego zlokalizowane przy ul. Sienkiewicza 62. Biblioteka posiadać będzie oddzielne wejście, projektowaną klatkę schodową dobudowaną od strony frontu budynku. Projekt przewiduje również kompleksowe wyposażenie biblioteki w meble i sprzęt oraz aranżację wnętrza i otoczenia. Płatności za prace rozpoczęte w 2018 roku będą dokonane w roku 2019.

- g) Poprawa stanu dziedzictwa kulturowego oraz rozwój instytucji kultury w Łowiczu – Baszta Klickiego i Ratusz – wykonanie 46 779, 19 zł

Pozyskano środki zewnętrzne na projekt pn.: „Poprawa stanu dziedzictwa kulturowego oraz rozwój instytucji kultury w Łowiczu”.

BASZTA KLICKIEGO:

1. Remont wnętrza Baszty (tynkowanie, malowanie, cyklinowanie podłóg, wykonanie instalacji, zakup wyposażenia ekspozycyjnego) utworzenie stałej ekspozycji: Parter: Izba pamięci gen. Klickiego; I Piętro: Izba Pamięci Harcerzy; II Piętro: Sala wystaw malarstwa współczesnego; Taras nad III piętro: Podest widokowy.

2. Utworzenie kiosku interaktywnego poprzez adaptację istniejących pomieszczeń budynku gospodarczego. Istniejący budynek gospodarczy wraz z otaczającym terenem, który po pracach remontowych i adaptacyjnych ma pełnić funkcję na potrzeby spotkań i imprez kulturalnych w ramach działalności Multimedialnego Centrum Historii Baszty Gen. Klickiego.

3. Zagospodarowanie terenu wokół baszty obejmie wykonanie: utwardzonych ciągów komunikacyjnych, kupno przenośnej sceny zadaszonej wyposażonej w urządzenia nagłaśniające i oświetleniowe, mała architektura – ławki 5 szt., kosze 5 szt., zaprojektowanie nowego i przebudowa istniejącego oświetlenia terenu – 7 szt., zaprojektowanie terenów zielonych.

RATUSZ MIEJSKI

Prace konserwatorskie elewacji zabytkowego budynku ratusza. Wykonanie tynków zewnętrznych, obróbka blacharska, częściowa wymiana stolarki drzwiowej i okiennej, malowanie elewacji budynku, instalacji odgromowej, dostosowanie dla osób niepełnosprawnych.

- h) Wykonanie kapsuły czasu w formie łowickiej skrzyni – wykonanie 16 852,24 zł

Zakupiono kapsułę czasu z okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości.

CEL STRATEGICZNY I: Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY: Tworzenie warunków do rozwoju turystyki

ZADANIE 2: Aktywna promocja walorów turystycznych miasta (ze szczególnym uwzględnieniem folkloru) przy współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego

- a) Organizacja warsztatów ludowych w skansenie przy Muzeum w Łowiczu w celu podtrzymywania tradycji kulturowej regionu łowickiego – wykonanie 9.999, 99 zł,

Realizacja zadania od 01.06.2018 roku do 31.12.2018 roku poprzez zapewnienie prezentacji sztuki ludowej przy udziale publiczności, dokumentacja liczby uczestników warsztatów z wyszczególnieniem osób będących mieszkańcami Gminy Miasta Łowicza, nauka ginących zawodów łowickiej kultury ludowej, prowadzenie niezbędnej dokumentacji z realizacji zadania we współpracy ze Stowarzyszeniem Twórców Ludowych w Lublinie.

W 2019 r. w warsztatach udział wzięło 554 osób.

- Mieszkańcy Łowicza i okolic - czerwiec 35 osób, lipiec 26 osób, sierpień 31 osób (92 osoby),
- Turyści w tym turyści zagraniczni - czerwiec 198 osób, lipiec 123 osób, sierpień 141 osób (462 osób).

- b) Zakupiono dekorację wielkanocną – podświetlaną pisankę we wzory z elementami łowickiej wycinanki ustawioną na okres świąteczny na placu Stary Rynek. – wykonanie - 19 557,00 zł
- c) Dalsza realizacja projektu „Folklor Łowicki – wdrożenie i promocja marki regionalnej Miasta Łowicza.

Rozwijana marka poprzez kompleksową promocję wpłynie na zachowanie dziedzictwa kulturowego, historycznego i społecznego dawnego Księstwa Łowickiego dla następnych pokoleń poprzez stworzenie możliwości zdobycia wiedzy o kulturze Łowicza i umiejętności wytwarzania wyrobów w miejscowym wzornictwie. Pomoże w przeciwdziałaniu procesom

zanikania rzemiosła ludowego, zwiększeniu zainteresowania młodzieży oraz turystów kulturą łowicką, aktywizacji środowiska twórców ludowych. W ramach projektu marka regionalna Folklor Łowicki jest promowana poprzez:

- stworzenie systemu identyfikacji wizualnej, wykonanie znaku graficznego marki Łowicz, stworzenie strony internetowej Marki Łowicz, promocję folkloru łowickiego podczas świąt i uroczystości regionalnych m.in.: Festiwalu Książaków w Boże Ciało, Festiwalu Dobrej Żywności „Książackie Jadło”, „Parady Pasiaków”, organizacji wyborów „Książanki i Książaka Roku”.
- zakup i montaż tzw. CITY LIGHT (w centrum miasta, służącego do informowania o wydarzeniach związanych z Marką Łowicz). Zakupiono gadżety promocyjne w celu prowadzenia zintensyfikowania działań marketingowych i promocyjnych marki poprzez różnego rodzaju działania reklamowe, w tym m.in. filmy instruktażowe dotyczące rękodzieła łowickiego.

CEL STRATEGICZNY I. Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY: Kreowanie warunków rozwoju potencjału gospodarczego

ZADANIE 1. Zabezpieczenie i infrastrukturalne przygotowanie terenów dla rozwoju nowej działalności gospodarczej

- a) Modernizacja targowiska miejskiego – wykonanie 1 249 930,80 zł

Wykonano dokumentację projektową zadania targowicy. Opracowano dokumentację projektową w zakresie części nawierzchni utwardzonej na targowisku miejskim, przebudowy ogrodzenia od strony ul. Sikorskiego i budowy ogrodzenia od strony ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego i wykonano wymienione elementy. Wartość zamówienia wyniosła 300 232,40 zł. Ogłoszono trzy przetargi na wykonanie zadania wiaty targowej, w tym dwa zostały unieważnione. Jeden z powodu braku ofert, w drugim wartość środków finansowych przeznaczonych na zadanie była niższa niż ceny ofertowe. W trzecim przetargu wyłoniono wykonawcę prac i podpisano umowę. Termin realizacji zadania: maj- sierpień 2019 r.

CEL STRATEGICZNY I. Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY: Kreowanie warunków rozwoju potencjału gospodarczego

ZADANIE 2 . Stworzenie infrastruktury wspierającej rozwój przedsiębiorczości

- a) Od 1 marca 2018 r. do 30 września 2019 r. przewidziana jest realizacja projektu pn. „Po nitce z Łowicza. Wsparcie eksportu branży włókienniczej” Wsparcie eksportu dla branży włókienniczej” realizowanego w ramach Osi Priorytetowej II: INNOWACJA I

KONKURENCYJNA GOSPODARKA, Działanie II.2 INTERNACJONALIZACJA PRZEDSIĘBIORST, Poddziałanie II.2.2 PROMOCJA GOSPODARCZA REGIONU w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. Wartość projektu: 709 640,00 zł. Wkład Funduszy Europejskich: 490 401,63 zł

Celem projektu jest promocja gospodarcza branży włókienniczej z regionu łódzkiego z uwzględnieniem roli Łowicza poprzez tworzenie warunków dla internacjonalizacji działalności gospodarczej przedsiębiorstw oraz budowanie powiązań gospodarczych.

Cele szczegółowe:

- Nawiązywanie nowych kontaktów handlowych przez firmy;
- Nawiązanie nowych relacji z potencjalnymi inwestorami zagranicznymi co przyczyni się do wzrostu liczby inwestycji zagranicznych;
- Promocja łódzkiego jako regionu dynamicznie się rozwijającego;
- Zwiększenie poziomu handlu zagranicznego sektora MŚP poprzez podpisanie nowych kontaktów handlowych;
- Zdobywanie nowych rynków zbytu przez MŚP poprzez organizację i udział w przedsięwzięciach ukierunkowanych na zwiększenie międzynarodowej rangi gospodarczej regionu;
- Silniejsza identyfikacja przedsiębiorców z terenu Łowicza jako dobrej marki, a tym samym poprawa wizerunku gminy i regionu jako wspierającego lokalny biznes;
- Zwiększenie wiedzy o ofercie przedsiębiorstw;
- Lepsza rozpoznawalność miasta, regionu, firm;
- Rozwój sieci kontaktów i współpracy, np. w formie powiązań kooperacyjnych, klastrów
- Zwiększenie poziomu handlu zagranicznego przedsiębiorców ze szczególnym uwzględnieniem branży włókienniczej;
- Wzrost eksportu i zdobywanie nowych rynków zbytu

b) Nowa firma Hellyar Plastic otrzymała zezwolenie na działalność w Łódzkiej Specjalnej strefie Ekonomicznej S.A. W czerwcu 2018 r. burmistrz Łowicza Krzysztof Jan Kaliński podpisał akt notarialny.

Nowy zakład powstanie w Łowiczu przy ulicy Małszyce. Firma Hellyar Plastic jest wiodącym brytyjskim producentem i dystrybutorem granulatu do produkcji elementów z tworzyw sztucznych dla branży AGD. Zakład wybuduje dwie hale: produkcyjną i magazynową. Pracę znajdzie tam 35 osób.

c) Informowanie lokalnych przedsiębiorców o organizowanych spotkaniach, szkoleniach dot. pozyskiwania środków unijnych na rozwój firmy. Zaproszenia kierowane są m.in. przez m.in. Lokalny Punkt Informacyjnych Funduszy Europejskich w Łowiczu.

CEL STRATEGICZNY I. Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY: Kreowanie warunków rozwoju potencjału gospodarczego

ZADANIE 3. Zbudowanie i wdrażanie pro-gospodarczego systemu promocji miasta

- a) W ramach projektu pn. „Łowicz - centrum przetwórstwa rolno-spożywczego”, przygotowano film promocyjny z udziałem łowickich przedsiębiorców i ich produktów z dostawą na nośnikach pamięci zewnętrznej w ramach zadania „Kampania promocyjno-informacyjna”.

Film promocyjny jako forma skutecznej promocji, staje się jednym z kluczowych działań kampanii promocyjno-informacyjnej. Sami przedsiębiorcy bardzo liczą, iż dzięki tej formie reklamy wzrośnie świadomość konsumentów odnośnie marki firmy oraz wzrost sprzedaży.

Dzięki wykorzystaniu elektronicznych środków przekazu film był udostępniany wszystkimi możliwymi kanałami dystrybucji m.in. na portalu łowickiej przedsiębiorczości (www.lowiczbiznesowy.eu), który zrzesza przedsiębiorców z całego powiatu łowickiego. Poza tym film był rozpowszechniany na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Łowiczu oraz na Fanpage na Facebooku. Film dołączany był do pakietów promocyjnych/upominkowych, które zostały rozdysponowane podczas wydarzeń organizowanych w ramach projektu pn. „Łowicz-centrum przetwórstwa rolno-spożywczego”, m.in. Międzynarodowe Łowickie Gospodarcze Forum Przedsiębiorców, Startup Sprint Łowicz czy targi spożywcze. Co najważniejsze film promocyjny był wyświetlany na stoiskach podczas krajowych (WARSAW FOOD EXPO 2018) i zagranicznych (SIAL PARIS 2018) targach spożywczych.

- b) Wizyta w Łowiczu grupy dziennikarzy prasy branżowej sektora spożywczego z Niemiec, Rosji, Ukrainy oraz Francji.

Goście przybyli na zaproszenie Urzędu Miejskiego w Łowiczu, realizującego działania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. II Oś priorytetowa: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka, Działanie: II.2: Internacjonalizacja przedsiębiorstw, Poddziałanie: II.2.2: Promocja gospodarcza regionu.

Wizyta była jednym z elementów działań skierowanych na rzecz rozwoju współpracy handlowej łowickich firm spożywczych z zagranicą i jest współfinansowana przez Unię Europejską. W czasie dwudniowego pobytu, 19-20 marca 2018 r. dziennikarze spotkali się z władzami samorządowymi Łowicza oraz przedsiębiorcami biorącymi udział w projekcie.

Dziennikarze w ramach wizyty odwiedzili wiodące firmy łowickie z sektora małych średnich przedsiębiorstw: Firmę Braci Urbanek Andrzej i Jacek Urbanek Spółka Jawna, Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe „FIRMA” Józef Brejnak, Spółka Ogrodniczo - Pszczelarska „PSZCZÓŁKA” w Łowiczu Sp. z o. o. oraz lidera lokalnego rynku ZPOW AGROS NOVA Sp. z o. o. sp. k.

Spotkania w przedsiębiorstwach dostarczyły dziennikarzom informacji na temat działań w zakresie promocji łowickiej żywności na świecie. Wymieniono się również wiedzą na temat rynków rolno-spożywczych krajów europejskich. Pytano m.in. o plany rozwoju, nowe kierunki eksportu, wielkość produkcji i dostawców. Goście zwrócili uwagę na nowoczesność poczynionych i planowanych inwestycji w Łowiczu. Efektem wizyty przygotowanej przez Wydział Strategii, Rozwoju i Obsługi Przedsiębiorców Urzędu Miejskiego w Łowiczu, będą przygotowane przez dziennikarzy artykuły, które ukażą się w renomowanych periodykach branżowych, promujących łowickie produkty rolno spożywcze i łowicki sektor rolno-spożywczy.

c) Nowe przestrzenie reklamowe dla łowickich firm

Produkty łowickich firm z branży włókiarskiej promowane były w przestrzeniach reklamowych Dworca Centralnego, Metra i Lotniska „Chopina” w Warszawie. Był to efekt realizacji przez Urząd Miejski w Łowiczu, kolejnego etapu projektu pn. „Po nitce z Łowicza. Wsparcie eksportu dla branży włókienniczej”.

Głównym celem projektu prowadzonego przez Wydział Strategii, Rozwoju i Obsługi Przedsiębiorców jest promocja gospodarcza branży włókienniczej z regionu łódzkiego z uwzględnieniem roli Łowicza poprzez tworzenie warunków dla internacjonalizacji działalności gospodarczej przedsiębiorstw oraz budowanie powiązań gospodarczych.

CEL STRATEGICZNY I. Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY: Kreowanie warunków rozwoju potencjału gospodarczego

ZADANIE 4. Opracowanie i wdrażanie zasad pro-rozwojowej polityki budżetowej i inwestycyjnej miasta

Zadanie realizowane jest na bieżąco przez Wydział do Spraw Pozyskiwania Środków Zewnętrznych Urzędu Miejskiego w Łowiczu. Wydział prowadzi stały monitoring funduszy Unii Europejskiej i innych podobnych źródeł finansowania (dotacji, pożyczek, kredytów) w zakresie możliwości realizacji zadań Miasta. Wskazuje finansowe i organizacyjno–prawne możliwości zapewnienia środków dla realizacji inwestycji wynikających z przyjętych priorytetów i programów. Sporządza przy współpracy z wydziałami wnioski aplikacyjne wraz z załącznikami o uzyskanie środków z funduszy Unii Europejskiej i innych pozabudżetowych na realizację inwestycji. Bierze udział w przygotowaniu studium wykonalności dla opracowanych wniosków. Współpracuje z różnymi podmiotami w zakresie pozyskiwania pozabudżetowych środków finansowych na zadania. Prowadzi zbiorczą ewidencję inwestycji, które mogą korzystać z finansowania w ramach określonych funduszy zewnętrznych, oraz na bieżąco monitoruje stan zaawansowania przygotowania wniosków dofinansowanie projektów ze środków zewnętrznych.

CEL STRATEGICZNY I. Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY: Kreowanie warunków rozwoju potencjału gospodarczego

Zadanie 5. Integrowanie lokalnego środowiska przedsiębiorców

- a) Łowickie firmy sektora rolno-spożywczego promowały swoje produkty na Międzynarodowych Targach Żywności Warsaw Food Expo 2018, które odbywały się w dniach 24-26 maja 2018 r. w Nadarzynie. Swoje stoiska na targach miały: Spółka Ogrodniczo-Pszczelarska „Pszczółka”, Firma Braci Urbanek, Agros Nova, Regionalne Koło Pszczelarzy oraz Zrzeszenie Plantatorów Owoców.

Łowickie stoisko, cieszące się dużym zainteresowaniem wśród uczestników targów razem z przedsiębiorcami przygotował Urząd Miejski w Łowiczu, realizujący projekt pn. „Łowicz - centrum przetwórstwa rolno-spożywczego” w ramach Osi Priorytetowej II: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

- b) Międzynarodowe Łowickie Forum Gospodarcze oraz Startup Sprint Łowicz

7 września w hotelu Eco w Łowiczu odbyło się Forum Gospodarcze, które było częścią dużego projektu realizowanego przez Urząd Miejski w Łowiczu pn. „Łowicz - centrum przetwórstwa rolno-spożywczego”, którego celem jest promocja regionu łódzkiego ze szczególnym uwzględnieniem roli Łowicza, jako wiodącego centrum przetwórstwa rolno – spożywczego.

Forum stanowiło doskonałą platformę dyskusji, wymiany poglądów, doświadczeń pomiędzy praktykami biznesu, samorządowcami oraz ekspertami, a także okazją do nawiązania kontaktów biznesowych i międzynarodowych. Założeniem forum była także okazja do promocji lokalnych firm, podniesienia rangi gospodarczej regionu, nawiązania nowych relacji podczas spotkań, które umożliwią zainteresowanym stronom dyskusję o potencjalnych obszarach współpracy i realizacji wspólnych celów biznesowych.

Założeniem organizatorów było pokazanie przedsiębiorców z terenu Łowicza, jako dobrej marki. Dlatego gośćmi specjalnymi Forum były firmy wywodzące się z regionu, które odniosły już sukces i chętnie dzieliły się doświadczeniem.

CEL STRATEGICZNY I. Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY: Stworzenie nowoczesnego systemu zarządzania miastem

ZADANIE 1. Przystosowanie administracji do zmieniających się wymagań klienta urzędu

- a) W Urzędzie Miejskim w Łowiczu od 2017 roku funkcjonuje usługa „Paybynet”,

To pierwszy w Polsce system płatności online bezpośrednio z rachunku klienta na rachunek sklepu internetowego lub urzędu. Stanowiska do obsługi płatności znajdują się w Urzędzie Stanu Cywilnego, Wydziale Finansowym, Wydziale Spraw Obywatelskich i Wydziale Gospodarki Gruntami, Planowania Przestrzennego i Rolnictwa.

- b) Miejski System Powiadamiania SMS służący do informowania mieszkańców o ważnych wydarzeniach i ostrzegania przed zagrożeniami,

Dzięki systemowi mieszkańcy otrzymują bezpłatne wiadomości SMS z informacjami o: sytuacjach kryzysowych zagrażających zdrowiu i życiu, zagrożeniach meteorologicznych lub hydrologicznych (np. burze, silne opady, silne wichury, śnieżyce i inne), wydarzeniach kulturalnych i sportowych (festyny, imprezy sportowe, koncerty), z zakresu gospodarki komunalnej (np. zbiórka odpadów wielkogabarytowych, przerwy w dostawie wody, prądu)

- c) Zakupy inwestycyjne – serwer, urządzenia brzegowe, komputery i dodatkowe funkcjonalności systemu OTAGO – wykonanie 121 214,95 zł

Wydatki poniesiono na zakup urządzenia brzegowego sieci UTM, integrację modułu Kasa z First Datą oraz dostawę funkcjonalności przekształcenia wieczystego użytkowania w prawo własności.

- d) Zakup dedykowanej platformy w formie strony internetowej do kompleksowej obsługi Łowickiego Budżetu Obywatelskiego.

W lipcu 2018 roku Rada Miejska w Łowiczu uchwaliła nowy regulamin w sprawie wymagań jakie powinien spełniać projekt Budżetu Obywatelskiego miasta Łowicza. Zakup specjalnej platformy internetowej umożliwił zgłaszanie projektów drogą elektroniczną, a także znacznie ułatwił proces ich weryfikacji oraz głosowania nad wybranymi propozycjami.

CEL STRATEGICZNY II: Podniesienie poziomu i jakości życia.

PROGRAM STRATEGICZNY: Poprawa stanu środowiska naturalnego.

ZADANIE 1: Utrwalenie i poszerzenie terenów zielonych

- a) Przekazywanie dotacji przedmiotowej dla ZUK na prace urządzeniowe i agrotechniczne na terenie Lasu Komunalnego. Prace bieżące związane z utrzymaniem i konserwacją zieleni w mieście m.in: zakup roślin (krzewy, drzewa, nasiona), zakup materiałów eksploatacyjnych i paliwa do kosiarek, naprawy i konserwacja fontanny, wycinka i pielęgnacja drzew, trawników i nasadzeń.
- b) Nabycie nieruchomości położonej w obrębie Kostka o pow. 0,8342 ha pod poszerzenie terenów zieleni - kompleksu leśnego. – wykonanie 101.927,40 zł

CEL STRATEGICZNY: Podniesienie poziomu i jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY: Poprawa stanu środowiska naturalnego

ZADANIE 2: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców- promocja edukacji ekologicznej

W zakresie kształtowania proekologicznych postaw wśród mieszkańców miasta i promocji edukacji ekologicznej zorganizowano m.in.:

- a) Konkurs „Zielone Miasto” na najładniej urządzonego ogród i balkon,

Celem konkursu jest promowanie aktywności wśród mieszkańców w tworzeniu nowego wizerunku własnego otoczenia oraz powiększanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych Gminy Miasta Łowicza oraz poprawa wyglądu estetycznego naszego miasta.

Warunkiem uczestnictwa było pisemne zgłoszenie poprzez gotowy wzór druku zgłoszeniowego do Organizatora konkursu tj. Burmistrza Miasta Łowicza. Wyniki konkursu ogłoszono w lipcu 2018 roku.

Konkurs realizowany był w trzech kategoriach:

- 1) kategoria I – ogród przy budynku jednorodzinny,
- 2) kategoria II – ogród przy budynku wielorodzinnym,
- 3) kategoria III – balkon, w tym również okno.

Do konkursu zgłoszono:

- 5 ogrodów w kategorii I – ogród przy budynku jednorodzinny
- 5 ogrody w kategorii II- ogród przy budynku wielorodzinnym
- 4 zgłoszenia w kategorii III – balkon, w tym również okno.

Tradycyjnie, nagrodami dla zwycięzcy konkursu w danej kategorii jest sfinansowanie towarów zakupionych w sklepach ogrodniczych.

- b) Akcja usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z nieruchomości znajdujących się na terenie Miasta Łowicza,

Zadanie obejmowało usunięcie odpadów zawierających azbest z nieruchomości znajdujących się na terenie miasta, tj. właściwie zapakowanie odpadów zawierających azbest, załadunek, transport i przekazanie do unieszkodliwienia poprzez składowanie odpadów niebezpiecznych zawierających azbest na uprawnionym środowisku, z 36 nieruchomości znajdujących się na terenie miasta Łowicza. Usunięto 61,36 ton azbestu. Całkowity koszt przeprowadzenia akcji wyniósł 15 838,24 zł , udział środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi 14 254, 00 zł, udział miasta 1584,24 zł.

c) Program MISJA-EMISJA

Miasto udzieliło dotacji celowych z budżetu Miasta Łowicza na dofinansowanie przedsięwzięć mających na celu ograniczenie niskiej emisji, związanych z podnoszeniem efektywności energetycznej oraz wykorzystaniem układów wysokosprawnej kogeneracji i odnawialnych źródeł energii na terenie miasta Łowicza w ramach zadania: „MISJA-EMISJA”. Łącznie 96 osobom wypłacono 645.401,22 zł.

Projekt obejmuje ograniczenie ilości zanieczyszczeń trafiających do atmosfery z przydomowych kotłowni zlokalizowanych na terenie miasta Łowicza finansowanego z Programu Ograniczania Niskiej Emisji ogłoszonego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

CEL STRATEGICZNY: Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY : Poprawa dostępności i jakości usług publicznych

ZADANIE 1. Stymulowanie aktywności mieszkańców miasta w zakresie rekreacyjno-sportowym

a) Ścieżka pieszo – rowerowa w ul. Arkadyjskiej - 19 000,00 zł

Wyłoniono wykonawcę usługi i podpisano umowę. Trwają prace projektowe nad miejską częścią projektu pn.: „Budowa szlaku turystyczno – rowerowego pod nazwą Perły Księstwa Łowickiego”. Budowa szlaku umożliwi bezpieczny dojazd rowerem z Łowicza, przez Arkadię do Nieborowa. Umowę podpisali przedstawiciele czterech samorządów: Powiatu Łowickiego, Gminy Nieborów, Gminy Łowicz i Miasto Łowicz.

b) Integracja różnych systemów transportu zbiorowego poprzez rozbudowę węzłów przesiadkowych w województwie łódzkim – plan 5 857,00 zł,

Miasto Łowicz we współpracy z Samorządem Województwa Łódzkiego realizuje z dofinansowaniem ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi priorytetowej III Transport Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski Poddziałanie III.1.2 Niskoemisyjny transport

miejski Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 na projekt pt. „Rowerowe Łódzkie”.

W ramach projektu powstało 12 stacji rowerowych na 12 stanowisk z 96 rowerami miejskimi zlokalizowanych na gruntach będących własnością Gminy Miasto Łowicz: ul. Dworcowa, pl. Stary Rynek, pl. Nowy Rynek, ul. Starzyńskiego (Targowica Miejska), ul. Sadowa, ul. Medyczna, ul. Podleśna, ul. Kaliska (przy ul. Włókienniczej), ul. Kaliska (Pływalnia OSiR), ul. Jana Pawła II (OSiR), ul. Armii Krajowej, ul. Grunwaldzka (SP3).

W związku z przystąpieniem do projektu „Rowerowe Łódzkie” Gmina – Miasto Łowicz osiąga następujące korzyści społeczno-ekonomiczne:

1.integracja Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej z innymi systemami transportowymi i rowerem miejskim - wspólny bilet na styku linii kolejowej, którą kursować będą pociągi ŁKA i linii komunikacji miejskiej oraz opłatą za rower,

2. poprawa jakości życia mieszkańców Łowicza,

3.zapewnienie wysokiej jakości powietrza atmosferycznego poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń stworzenie podstaw do większego udostępnienia atrakcyjnego turystycznie obszaru.

c) Aplikacja mobilna „Łowicz Audioprzewodnik” – wykonanie 14 782,14 zł

Zakupiono oprogramowanie aplikacji mobilnej na telefony komórkowe smartfony z systemem android i IOS na potrzeby audio przewodnika po Łowiczu dla turystów.

d) Obiekty sportowe – budowa budynku zaplecza stadionu przy ul. Starzyńskiego – etap I – wykonanie 79 736,00 zł

Opracowano założenia do dokumentacji projektowej przez Wydział Inwestycji i Remontów. Opracowano badania geotechniczne. Wykonano dokumentację techniczną. Budynek dwukondygnacyjny o wymiarach dł. – 36 m x 15,0 m usytuowany za bramką z wjazdem od strony ul. Starzyńskiego. Wyposażony w 2 szatnie dla zawodników (miejsce dla 20 osób, wieszaki lub szafki na 20 osób, minimum 5 pryszniców, 1 toaleta, 1 pisuar), 2 szatnie treningowe około 30 m² każda, szatnia dla sędziów, pomieszczenie konferencyjne dla mediów około 70 m² z zapleczem kuchennym, pokój dla stanowiska dowodzenia, spikerów po około 10 m² każdy, pomieszczenia biurowe min. 4 pokoje w tym na sekretariat klubu, Zarząd, Głównego Księgowego, pierwszej pomocy(kontroli antydopingowej), węzeł cieplny, korytarze, przejścia, pomieszczenia gospodarcze około 10 m², WC damska i męska, trybuna dla VIP-ów z zadaszeniem dla około 50 miejsc, pomieszczenia gospodarcze, siłownia.

e) Plac zabaw i siłownia na os. Szarych Szeregów – wykonanie 111 647,70 zł

Opracowano dokumentację projektową na wykonanie placu zabaw i siłowni plenerowej. Została podpisana umowa z Młodzieżową Spółdzielnią Mieszkaniową „Młodość” na użyczenie terenu. Prace zostały zakończone i odebrane.

- f) Siłownia plenerowa na terenie SP nr 1 – wykonanie 100 518,70 zł

Opracowano dokumentację projektową wraz z uzgodnieniami konserwatora zabytków. Wyłoniono wykonawcę prac, plac zabaw i siłownia terenowa zostały wykonane i przekazane do użytkowania – ul.Konopackiego.

- g) Kompleks rekreacyjny – Górka Frajdy w parku Błonie – wykonanie 11 200,00 zł

Trwa opracowanie założeń do dokumentacji projektowanej. Zlecono wykonanie map do celów projektowych. Projektant opracował koncepcję kompleksu rekreacyjnego w parku.

- h) Plac zabaw i siłownia plenerowa na os. Dąbrowskiego – wykonanie 130 546,92 zł

Opracowano dokumentację projektową na wykonanie mini toru rolkowego i siłowni plenerowej z urządzeniami street workout i fitness. Została podpisana umowa z Łowicką Spółdzielnią Mieszkaniową na użyczenie terenu. Prace przy torze zakończono i odebrano.

- i) Udzielono dotacji celowej dla ZHP Hufiec Łowicz w celu wsparcia organizacji wycieczek letniego dla dzieci i młodzieży. Kolonie i obozy oraz inne formy wycieczek dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży – wykonanie 20 000,00 zł.
- j) Bieżnia lekkoatletyczna przy Szkole Podstawowej nr 2 w Łowiczu - wykonanie 248 680,03

Zakres prac obejmował wykonanie bieżni lekkoatletycznej poliuretanowej dwu torowej o ogólnej długości 170 m i prostej do biegu na 60 m oraz skoczni w dal. Wykonano koryto w podłożu, ułożono podsypkę piaskową, ustawiono obrzeża i wykonano podbudowę z tłucznia i podbudowę asfaltową. Ułożono nawierzchnię poliuretanową. Prace zakończono w listopadzie 2018r., obiekt jest użytkowany.

- k) Plac zabaw na Błoniach – wykonanie 65 288,74 zł

Zakres prac obejmował wykonanie naprawy nawierzchni z płyt SBR, demontaż starych płyt wraz z uzupełnieniem podbudowy, oczyszczeniem płyt i ich ponowny montaż na placu zabaw na powierzchni 1334 m². Wykonanie nowej nawierzchni z płyt SBR na powierzchni 88 m². Dostarczenie i montaż urządzenia zabawowego.

CEL STRATEGICZNY: Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY : Poprawa dostępności i jakości usług publicznych

Zadanie 2: Podjęcie aktywnych działań zmniejszających bezrobocie oraz aktywnych form pomocy społecznej

- a) Obsługa Karty Dużej Rodziny oraz Łowickiej Karty Seniora

W 2018 roku wydano 640 Kart Dużej Rodziny rodzinom wielodzietnym oraz 477 Kart Seniora.

- b) Pomoc dla repatriantów – wykonanie 106, 623. 41 zł

Wydatkowane środki pochodzą z dotacji z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, która przeznaczona została na realizację pomocy dla repatriantów i ich rodzin udzielanej przez gminy. Miasto zobowiązało się do zapewnienia rodzinie repatriantów lokalu mieszkalnego przy ul. A. Krajowej 43G z zasobów komunalnych. Rodzina przyjechała do Łowicza tuż przed Bożym Narodzeniem – 3 osoby.

CEL STRATEGICZNY: Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY : Poprawa dostępności i jakości usług publicznych

Zadanie 3: Współdziałanie z Powiatową Komendą Policji w celu poprawy bezpieczeństwa publicznego.

- a) W zakresie poprawy bezpieczeństwa publicznego przekazano z budżetu miasta 65.000,00 zł dla Komendy Powiatowej Policji

Środki finansowe przeznaczone zostały na rekompensatę pieniężną dla policjantów za czas służby przekraczającej normę określoną, którzy realizują zadania z zakresu służby prewencyjnej, w celu poprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na terenie miasta Łowicza.

W ramach Porozumienia, policjanci Komendy Powiatowej Policji w Łowiczu od 1 kwietnia do 31 grudnia 2018 r. pełnili dodatkowe dwuosobowe piesze patrole, zgodnie z ustalonym grafikiem dyslokacji służb ponadnormatywnych. Comiesięczne grafiki dyslokacji patroli, będą uwzględniały ilość patroli i czas pełnienia służby ponadnormatywnej oraz teren (ulice) rozlokowania policjantów.

Na terenie Łowicza pełniono dodatkowe służby w okresie od kwietnia 2018 r. do grudnia 2018 r., rejon patrolowania określono na podstawie okresowych analiz stanu bezpieczeństwa, przy uwzględnieniu głosów społeczności lokalnej i wniosków Radnych Miejskich. Dwuosobowe patrole piesze były wystawione w każdym tygodniu w piątki, soboty i niedziele oraz w święta. Patrolowały tereny najbardziej zagrożone przestępczością,

wytypowane przez policjantów KPP w Łowiczu, na podstawie analizy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz podejmowanych interwencji.

- b) Komenda Powiatowa Policji w Łowiczu wspólnie z Urzędem Miejskim prowadziła akcję bezpłatnego oznaczania rowerów w Łowiczu.

Głównym celem akcji była możliwość identyfikacji właściciela w przypadku odzyskania skradzionego roweru, a tym samym ograniczenie zjawiska kradzieży rowerów poprzez nanoszenie cech identyfikacyjnych na jednoślady. Dzięki temu każdy oznakowany rower posiadał swój numer a mieszkańcy mogli czuć się bezpieczniej.

Procedura polegała na wygrawerowaniu specjalnym przyrządem typu „engraver” oznaczenia składającego się z liter i cyfr oraz rejestracji w bazie danych Policji. Każdy oznakowany rower został opatrzony w widocznym miejscu naklejką informującą o dokonaniu oznakowania roweru. Rowery znakowane były również przez policjantów w czasie trwania największych imprez miejskich.

- c) Zakup sprzętu dla Ochotniczej Straży Pożarnej. W 2018 roku otrzymano dotację z Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi na zakup rozpieracza kolumnowego do rozcinania pojazdów dla potrzeb ratownictwa drogowego. – wykonanie 13 000,00 zł
- d) Rozbudowa monitoringu miejskiego, parking przy ulicy Starorzecze – wykonanie 17 220,00 zł

W ramach wydatków bieżących przeniesiono kamerę monitoringu miejskiego z ul. Bielawskiej na budynek C Urzędu Miejskiego w celu monitorowania parkingu i spięto z istniejącym systemem monitoringu.

- e) Oświetlenie ulic, placów i dróg – wykonanie 15 152,36 zł,

Wykonano doświetlenie części ul. A. Krajowej w Łowiczu.

- f) Budowa oświetlenia ścieżki zdrowia w Lasku Miejskim – wykonanie 4 900,00 zł,

Trwa opracowanie założeń do dokumentacji projektowanej. Zlecono wykonanie map do celów projektowych. Wykonano dokumentację techniczną.

CEL STRATEGICZNY II : Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY : Tworzenie warunków dla rozwoju mieszkalnictwa

ZADANIE 1 : Zabezpieczenie i przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe

- a) Program „Mieszkanie Plus” etap I.

W 2017 r. wykonano koncepcję zagospodarowania terenu obejmującą wykonanie 3 budynków wielorodzinnych przy ulicy Krudowskiego pod program rządowy „Mieszkania Plus”. Zaproponowano w koncepcji – 3 budynki dwu klatkowe, 4-kondygnacje nadziemne, bez podpiwniczenia, ze stropodachem płaskim niewentylowanym, realizowanym w tradycyjnej technologii wykonawstwa. W każdym bloku będą 32 mieszkania o wielkości od 38 m² do 67 m². Ogrzewanie z kotłowni gazowej indywidualnej. Została podpisana umowa z Bankiem Gospodarstwa Krajowego na realizację tego programu pilotażowego.

W 2018 roku Miasto Łowicz i BGK Nieruchomości powołały Spółkę „Mieszkanie DLA ROZWOJU” Rada Miejska w Łowiczu podjęła stosowną uchwałę w tej sprawie. Przedstawicielami miasta w Spółce zostali: Burmistrz Krzysztof Jan Kaliński oraz Naczelnik Wydziału Inwestycji i Remontów Urzędu Miejskiego w Łowiczu Pan Grzegorz Pełka. Spółka ogłosiła przetarg na wykonanie dokumentacji projektowej trzech bloków. Wyłoniono wykonawcę, który pracuje nad projektem. Miasto wstępnie uzgodniło zasady naboru wniosków dla przyszłych lokatorów.

CEL STRATEGICZNY II: Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY: Tworzenie warunków dla rozwoju mieszkalnictwa

ZADANIE 4. Przygotowanie i wdrażanie programu budownictwa, remontów i modernizacji zasobów komunalnych

- a) Termomodernizacja budynku wielorodzinnego mieszkalnego przy ul. Chełmońskiego 2 – wykonanie 200 965,20 zł

Wydatki poniesiono na uaktualnienie audytu energetycznego, dokumentację techniczną, dostarczenie energii elektrycznej, demontaż starej i montaż nowej zbiorczej instalacji antenowej oraz domofonu, nadzór budowlany, inwestorski i ornitologiczny, roboty termomodernizacyjne, tj. ocieplenie stropu poddasza oraz nad klatką schodową, ocieplenie ścian zewnętrznych, piwnic, ścian wewnętrznych dzielących pomieszczenia ogrzewane od nieogrzewanych na poddaszu, regulacje hydrauliczną układu grzewczego, opaskę wokół budynku, obróbki blacharskie, rynny, remont kominów i montaż budek lęgowych.

Zadanie zrealizowano dzięki dofinansowaniu ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi:

- z dotacji 64 400,00 zł
- z pożyczki 96 600,00 zł.

- b) Termomodernizacja budynku wielorodzinnego mieszkalnego przy ul. A. Krajowej nr 43N – wykonano 750 186,56 zł

Środki wydatkowano na: uaktualnienie audytu energetycznego, dokumentację techniczną, zasłonięcie otworów wentylacyjnych, nadzór budowlany i ornitologiczny, roboty termomodernizacyjne: ocieplenie stropu pod poddaszem, wymianę stolarki okiennej, ocieplenie ścian zewnętrznych piwnic, regulację hydrauliczną układu grzewczego, opaskę wokół budynku, remont balkonów, kominów, rynny oraz obróbki blacharskie.

- c) Utwardzenie i zagospodarowanie terenu między budynkami wielorodzinnymi przy ul. A. Krajowej 43M i 43N – wykonanie 86 986,07 zł

Środki wydatkowano na: nadzór budowlany oraz roboty budowlane, tj. mechaniczne rozebranie nawierzchni z betonu, usunięcie humusu za pomocą spycharek, mechaniczne profilowanie i zagęszczanie podłoża pod warstwy konstrukcyjne nawierzchni w gruncie, wykonanie podbudowy z kruszywa łamanego i podsypki piaskowej z zagęszczeniem mechanicznym, położenie nawierzchni z kostki brukowej i betonowych krawężników, wykonanie ławy pod krawężniki betonowe z oporem, rozścielenie ziemi urodzajnej i wykonanie trawników dywanowych siewem na gruncie bez nawożenia.

- d) Wymiana windy osobowej w budynku przy ul. Kaliskiej 6 – wykonanie 9 225,00 zł

Wykonano inwentaryzację budowlaną wraz z opinią stanu technicznego konstrukcji szybu windowego oraz opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego dla wymiany windy.

- e) Montaż klimatyzacji w budynku przy ul. Kaliskiej 6 – wykonanie 29 175,60 zł

CEL STRATEGICZNY III: Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta
PROGRAM STRATEGICZNY: Zaopatrzenie miasta w czynniki energetyczne
ZADANIE 1. Modernizacja i rozwój systemu ciepłowniczego

Zakład Energetyki Ciepłej w Łowiczu Sp. z o.o. w roku 2018 wykonał następujące inwestycje w zakresie modernizacji, budowy i przebudowy systemu ciepłowniczego na terenie miasta Łowicz:

- a) Budowa i przebudowa sieci ciepłowniczej na Os. Noakowskiego,

W ramach tej inwestycji wykonano przebudowę sieci i przyłączy ciepłowniczych z rur preizolowanych do 6 budynków mieszkalnych wielorodzinnych. Spółka poniosła nakłady na modernizację odcinka sieci i przyłączy na Os. Noakowskiego w wysokości 321 298,47 zł. Zadanie nie zostało zakończone. W planie jest dokończenie modernizacji sieci ciepłowniczej na osiedlu Noakowskiego i Starzyńskiego w latach 2019-2020.

Realizowane inwestycje wpisują się w strategię spółki natomiast kolejność realizacji uwarunkowuje ogólna sytuacja na rynku energii.

- b) Przyłącze ciepłownicze do budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Akademickiej 1,

W ramach tej inwestycji podłączono nowego odbiorcę. Wykonano przyłącze ciepłownicze i poniesiono nakłady w wysokości 73 131,25 zł. Zadanie zostało zakończone.

- c) Przebudowa sieci ciepłowniczej na Os. Reymonta,

W ramach tej inwestycji wykonano przebudowę sieci ciepłowniczej w związku ze zmianą sposobu zasilania budynków na Os. Reymonta i likwidacją kotłowni R1. Spółka poniosła nakłady na inwestycję w wysokości 81 811,82 zł. Zadanie zostało zakończone.

- d) Przebudowa kotłowni A43,

W ramach tej inwestycji wykonano przebudowę pomieszczenia kotłowni i wymianę 2 kotłów olejowych na 5 kotłów gazowych kondensacyjnych. Poniesiono nakład na inwestycję w wysokości 306 924,06 zł. Zadanie zostało zakończone.

- e) Węzeł cieplny na Os. Reymonta,

W związku ze zmianą sposobu zasilania budynków na Os. Reymonta w ramach inwestycji dokonano zakupu i montażu węzła cieplnego do budynku nr 4 na Os. Reymonta. Poniesiono nakład na inwestycję w kwocie 38 442,46 zł. Zadanie zostało zakończone.

- f) Budowa sieci i przyłączy ciepłowniczych do budynków usługowo- handlowych przy ul. Sikorskiego,

W ramach tej inwestycji przyłączono do sieci 3 nowe budynki usługowo- handlowe na terenie inwestycyjnym przy ul. Broniewskiego. Poniesiono nakład na inwestycję w kwocie 293 962,57 zł. Zadanie będzie kontynuowane.

CEL STRATEGICZNY III: Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta
PROGRAM STRATEGICZNY: Zaopatrzenie miasta w czynniki energetyczne
ZADANIE 2: Kontynuacja zadań zmierzających do gazyfikacji miasta

- a) W zakresie działań zmierzających do gazyfikacji miasta zorganizowano dwa spotkania dotyczące zwiększenia obszarów objętych gazyfikacją.

Spotkania odbyły się w dzielnicy Korabka i Górki. Wzięło w nich udział ok. 280 osób zainteresowanych podłączeniem do sieci gazowej. Podczas spotkań mieszkańcy mogli zapoznać się z warunkami przyłączenia do sieci gazowej, pobrać wnioski o wydanie warunków podłączenia do sieci gazowej oraz zadać pytania na ww. temat przedstawicielowi gazowni. Efektem spotkania na Korabce jest zaprojektowanie i rozpoczęcie sieci gazowej średniego ciśnienia. Mieszkańcy osiedla Górki składali wnioski w Urzędzie Miejskim do 30 marca 2017 r. Do Urzędu Miejskiego w Łowiczu wpłynęło 150 deklaracji, które zostały przekazane Polskiej Spółce Gazowniczej Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi. Miasto Łowicz ogłosiło nabór wniosków także w dzielnicy Korabka oraz Przedmieście. Podłączenie do sieci gazowej zaplanowano na 2019 rok.

CEL STRATEGICZNY III : Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta
PROGRAM STRATEGICZNY: Zaopatrzenie miasta w czynniki energetyczne
ZADANIE 3. Rozwój odnawialnych źródeł energii

- a) Dofinansowanie do instalacji paneli solarnych, umożliwiających podgrzewanie ciepłej wody,

W ramach Osi Priorytetowej IV Gospodarka niskoemisyjna, Działania IV.1. Odnawialne źródła energii, Poddziałania IV.1.2. Odnawialne źródła energii, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 ogłoszony został konkurs, w którym możliwe jest uzyskanie dofinansowania na budowę infrastruktury służącej do produkcji energii cieplnej, pochodzącej ze źródeł odnawialnych. We wrześniu 2017 r. w sali kinowej Łowickiego Ośrodka Kultury odbyło się spotkanie informacyjne dla osób zainteresowanych możliwością uzyskania dofinansowania do instalacji paneli solarnych, umożliwiających podgrzewanie ciepłej wody.

W wyniku prowadzonego naboru deklaracji, zgłosiły się 62 osoby zainteresowane możliwością instalacji paneli solarnych umożliwiających podgrzewanie ciepłej wody użytkowej. Konkurs RPO Województwa Łódzkiego przewiduje możliwość otrzymania dofinansowanie do 85% kosztów netto inwestycji. Informacja o projektach, które otrzymają dofinansowanie w Ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego spodziewane są w okolicach 15 maja 2019 roku.

- b) W lutym 2018 r. złożono wniosek o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiego z RPO Woj. Łódzkiego na lata 2014-2020 dla projektu pn. "Budowa Demonstracyjnego Budynku Pasywnego - Wielofunkcyjnej Sali w Łowiczu".

Projekt został złożony do naboru RPLD.04.03.02-IZ.00-10-001/17-Oś priorytetowa IV Gospodarka niskoemisyjna, Działanie IV.3 Ochrona powietrza, Poddziałanie IV.3.2 Ochrona powietrza. W Ramach Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

W październiku 2018 roku Zarząd Województwa Łódzkiego Uchwałą Nr 1397/18 wyłonił do dofinansowania projekt złożony przez Miasto Łowicz.

Kwota projektu ogółem: 10.686 287, 71 zł

Przyznana kwota dofinansowania 79,9 % : 4.234 674, 13 zł

Wkład miasta Łowicz 20,1 % : 6.451 613, 58 zł

CEL STRATEGICZNY : Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY : Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 1. Skomunikowanie wewnętrznego układu drogowego z siecią dróg zewnętrznych

- a) W 2018 roku Miasto Łowicz skierowało pismo do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad z siedzibą w Łodzi, w którym poinformowało, iż konieczne jest rozpoczęcie prac przy budowie wschodniej obwodnicy Łowicza, na Drodze Krajowej nr 70 i nr 92, wraz z wybudowaniem mostu na rzece Bzurze i usunięcia tranzytu przez centrum Miasta Łowicza. Informując, że inwestycja jest niezwykle potrzebna dla prawidłowego funkcjonowania w/w dróg w Łowiczu i okolicach, oraz w celu poprawienia w jakości życia mieszkańców wschodniej części miasta.

Miasto Łowicz otrzymało odpowiedź od GDDKiA, informującą o dostrzeganiu problemów komunikacyjnych wynikających z dużego natężenia ruchu tranzytowego na ciągu drogi krajowej nr 70 przez Miasto Łowicz, jednak aktualnie budowa wschodniej obwodnicy Łowicza nie znajduje się na liście podstawowej i rezerwowej obowiązującego Planu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023. W związku z tym budowa obwodnicy została wytypowana do zadania inwestycyjnego po 2020 roku w zakresie drogowych obejść miejscowości na terenie województwa łódzkiego. Propozycja zostanie zgłoszona przy najbliższej aktualizacji w/w planu.

CEL STRATEGICZNY : Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY : Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 2. Poprawa jakości dróg lokalnych, w tym modernizacja zabytkowej części miasta.

W zakresie poprawy jakości dróg lokalnych, dokonano budowy oraz przebudowy ulic:

- a) Przebudowa ul. Dolnej – wykonanie 64 454,46 zł

Wykonano przebudowę ul. Dolnej na długości 112 m obejmującą swym zakresem wykonanie nowej nawierzchni jezdni o powierzchni 752 m² wraz z chodnikami i zjazdami indywidualnymi o powierzchni 366 m². Prace budowlane wykonał Zakład Utrzymania Miasta.

- b) Budowa ul. Wegnera, Rotstada, Aptekarskiej – wykonanie 336 856,19 zł

W ramach inwestycji wykonano nawierzchnię chodników i jezdni o łącznej powierzchni 2116 m². Utworzono 16 miejsc postojowych dla samochodów osobowych w zatokach. Prace zostały zakończone i odebrane.

c) Przebudowa ul. Moniuszki – wykonanie 203 216,00 zł

Opracowano dokumentację projektową budowy ulicy. Wyłoniono wykonawcę prac i wykonano drogę z kostki betonowej długości 140 m i szerokości 6,0 m. Prace zakończono 21.12 2018r.

d) Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych ul. Kopernika– wykonanie 735 089,85 zł

Wyłoniono w procedurze przetargowej przeprowadzonej w Wydziale Inwestycji i Remontów wykonawcę prac Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjno-Drogowych w Łowiczu Sp. z o.o. m. Jamno, 99-400. Zakres prac obejmował wykonanie nawierzchni z mieszanek mineralno – bitumicznych na powierzchni 2574 m² oraz chodników i zjazdów o powierzchni 716 m². Roboty zakończono 12.09.2018r.

Na zadanie to otrzymaliśmy dofinansowanie od Marszałka Województwa Łódzkiego w wysokości 31 450,00 zł, które zostało rozliczone.

e) Przebudowa skrzyżowania ul. A. Krajowej z ul. Nadburzańską– wykonanie 56 600,00 zł,

Opracowano koncepcję przejazdu bezkolizyjnego przez linię kolejową w km. 81,570 m w ciągu ul. Mostowej i Armii Krajowej w postaci tunelu drogowego wraz ze skrzyżowaniem z ul. Nadburzańską. Klasa projektowanej drogi Z, skrajnia wysokościowa dla ruchu kołowego 4,20 m, szerokość jezdni min. 7,0 m wraz z ścieżką pieszo-rowerową dla pieszych i przejazdów rowerów. Szerokość chodnika min. 2,0 m, ścieżki rowerowej min 2,0 m. Wysokość skrajni min. 2,50 m.

Planuje się po stronie południowej rozwiązanie w postaci skrzyżowania ul. Mostowej, Blich i przejazdu pod torami jako rondo drogowe oraz podłączenie ul. Bocznej.

Od strony północnej skrzyżowanie dróg ul. Armii Krajowej do połączenia z ul. Chełmońskiego, przejazdu pod torami oraz włączenie z ul. Nadburzańską.

Wydział Inwestycji i Remontów złożył wniosek o wspólne wykonywanie tej inwestycji i współfinansowanie prac, ponieważ jest zainteresowanie tą inwestycją. PKP PLK złożyło wniosek o przyznanie środków unijnych na to zadanie.

f) Przebudowa ul. Topolowej, Słowackiego, Norwida, Szkolnej– wykonanie 1 977 752,00 zł

Zadanie objęło wykonanie:

- przebudowy ulicy Słowackiego na długości 416,5 m wraz z budową kanalizacji deszczowej. Ulica będzie posiadała nawierzchnie jezdni z mieszanek mineralno - bitumicznych i chodników, zjazdów i zatok z kostki betonowej;

- przebudowy ulicy Norwida o długości 100,50 mb wraz z chodnikami, jazdami i zatokami;

- przebudowy w ulicy Szkolnej o długości 185,0 mb wraz z chodnikami.

Łączna powierzchnia ulic o nawierzchni asfaltowej 2956 m², chodników, zjazdów i zatok o nawierzchni z kostki betonowej 2570 m².

Wyłoniono w procedurze przetargowej wykonawcę prac. Wartość zamówienia wyniosła 1 966 770,00 zł. Zakończono w 2018 r. budowę ul. Słowackiego i Norwida o wartości 1 530 786,40 zł, a kwotę 435.983,60 przeniesiono na wydatki nie wygasające. Prace wstrzymane na ul. Szkolnej z powodu przygotowania do wykonania gazociągu przez PGNiG, które blokuje wykonywanie przebudowy tej ulicy.

g) Przebudowa ul. Sochaczewskiej– wykonanie 359 619,81 zł

Zakres prac obejmował wykonanie nawierzchni ul. Sochaczewskiej w jej południowej części na odcinku 266 m, powierzchnia ulicy o nawierzchni z mieszanek mineralno -bitumicznych wyniosła 1285 m². Prace wykonano i odebrano 22.05.2018 r.

h) Budowa zatok parkingowych przy SP nr 1- wykonanie 33 492,68 zł

Zadanie polegało na wykonaniu zatoki postojowej do 1 min dla zatrzymujących się pojazdów rodziców dowożących dzieci do szkoły, w celu płynnego przejazdu pojazdów ul. Kaliską i poprawy bezpieczeństwa ruchu. Opracowano dokumentację techniczną. Prace zakończono w grudniu 2018 r.

i) Przebudowa ul. Zielonej– wykonanie 193 477,07 zł

Opracowano dokumentację projektową. Zakład Usług Komunalnych zakończył wykonywanie kanalizacji sanitarnej. Wyłoniono wykonawcę w przetargu nieograniczonym na odtworzenie nawierzchni. Wykonano nawierzchnię na ulicy długości 127,70 m. Powierzchnia utwardzona 1095 m² wykonana z kostki betonowej gr. 8 cm na podbudowie z mieszanki stabilizowanej mechanicznej 0-31,5 gr. 25 cm. Prace zakończono.

j) Budowa ul. Braterskiej i ul. Diamentowej– wykonanie 10 992,60 zł

Opracowano założenia do dokumentacji projektowanej. Wykonano mapy do celów projektowych. Opracowana została dokumentacja techniczna na wykonanie drogi.

k) Budowa ul. Dziewiarskiej – wykonanie 13 850,00 zł

Opracowano założenia do dokumentacji projektowanej. Wykonano mapy do celów projektowych. Zlecono opracowanie dokumentacji technicznej przebudowy ul. Dziewiarskiej

wraz z chodnikiem, przejściem dla pieszych w ul. Kaliskiej i chodnikiem wzdłuż ul. Kaliskiej do połączenia z ul. Lnianą.

l) Budowa ul. Kresowej– wykonanie 2 000,00 zł

Trwa opracowanie założeń do dokumentacji projektowanej. Zostały opracowane mapy do celów projektowych.

m) Przebudowa ul. Młodzieżowej– wykonanie 13 250,00 zł

Opracowano założenia do dokumentacji projektowej. Wykonano mapy do celów projektowych. Trwa opracowywanie dokumentacji technicznej. Wybrano wykonawcę projektu.

n) Przebudowa ul. Nowej – wykonanie 84 706,42 zł

Opracowano dokumentację projektową. Uzgodniono dokumentację z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Wyłoniono wykonawcę prac. Wartość prac 77 456,42 zł. W grudniu rozpoczęto prace, które nie zostały zakończone ze względu na warunki atmosferyczne. Termin zakończenia kwiecień 2019 r.

o) Chodnik i parking przed Przedszkolem nr 3 – wykonanie 135 751,45 zł

Opracowano założenia do dokumentacji projektowanej. Zlecono wykonanie map do celów projektowych. Opracowywano dokumentację techniczną wraz z uzgodnieniami i pozwoleniami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Złożono zawiadomienie o rozpoczęciu robót do Starostwa Powiatowego. Wyłoniono wykonawcę robót. Termin zakończenia maj 2019 r.

p) Przebudowa chodników na os. Kostka – wykonanie 122 967,70 zł

Zadanie polegało na wykonaniu utwardzeń przed blokiem nr 5 na os. Kostka na powierzchni 729 m².

q) Budowa parkingu przy ul. Blich – wykonanie 94 789,73 zł

Wykonano II Etap inwestycji polegającej na budowie zatok parkingowych przy cmentarzu katedralnym. Wykonano parking dla samochodów osobowych na 22 miejsca postojowe. Łączna powierzchnia utwardzeń wynosi 563 m², nawierzchnia kostka betonowa. Obiekt oddano do użytkowania.

r) Przebudowa ul. Paderewskiego – wykonanie 179 558,44 zł

Opracowano dokumentację projektową budowy ulicy. Wybrano wykonawcę prac. Wartość robót wynosiła 171 000,00 zł. Prace zakończono w grudniu 2018 r.

CEL STRATEGICZNY : Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY : Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 3. Współdziałanie z PKP i PKS w celu poprawy połączeń komunikacyjnych miasta z otoczeniem

- a) Budowa pętli autobusowych dla autobusów komunikacji publicznej oraz zakup wiat autobusowych,

Wyłoniono wykonawcę na roboty budowlane związane z budową pętli autobusowych dla autobusów komunikacji publicznej na ul. Tuszewskiej i ul. Łódzkiej. Wartość prac 235 011,12 zł brutto. Pętle autobusowe zostały wykonane i oddane do użytkowania. Zakupiono 21 wiat autobusowych w następujących lokalizacjach:

- ul. Sikorskiego 2 szt., ul. Starzyńskiego 2 szt., ul. Wiejska 1 szt., ul. Powstańców 1863r. 1 szt., ul. Jana Pawła II 4 szt., ul. Armii Krajowej 3 szt., ul. Chełmońskiego 2 szt., ul. Łódzka 1 szt., ul. Kurkowa 2 szt., ul. Tuszewska 1 szt., ul. Kiernozka 1 szt., ul. Blich 1 szt..

- b) Miasto umożliwiło PKS korzystanie z parkingu za Urzędem Miejskim w Łowiczu, znajdującego się na ulicy Starorzecze w związku z wypowiedzeniem dzierżawy gruntu przy dworcu przez PKP.

CEL STRATEGICZNY : Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY : Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 4 : Budowa wiaduktu i dróg dojazdowych

W kwietniu 2017 roku podpisano umowę na ponad 428 mln zł na kompleksową modernizację linii kolejowej E20 Warszawa - Poznań, obejmującą odcinek Żychlin - Łowicz - Sochaczew. Powstanie m.in. nowa sieć trakcyjna wraz z układem zasilania o mocy rzędu 6MW, nowoczesne systemy sterowania, zmodernizowane stacje i wiadukt.

- a) Budowa wiaduktu i dróg dojazdowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w tym budowa drogi od ul. 1-go Maja do ronda Niepodległości - 3 827 176,95 zł

Budowa wiaduktu i dróg dojazdowych z infrastrukturą towarzyszącą – zadanie to obejmuje:

Zakończono budowę rozpoczętą w roku 2017 - ul. Dmowskiego wraz z przebudową ul. 1-go Maja. W ramach tego zadania wykonano budowę nowej drogi klasy Z pomiędzy istniejącą ulicą 1-go Maja w Łowiczu (droga powiatowa) a rondem Niepodległości na skrzyżowaniu

ulic Kaliskiej i ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Szerokość drogi wynosi 7,0 m. Po stronie prawej (zachodniej) powstał chodnik odsunięty od jezdni o szerokości 2,0 m, a po stronie lewej (wschodniej) ścieżka rowerowa szerokości 2,20 m i chodnik o szerokości 1,5 m. Po stronie prawej na odcinku około 150,0 m równoległe do drogi wybudowano parking dla samochodów osobowych z niezależną jezdnią manewrową o szerokości 5,0 m. Skrzyżowanie nowej drogi z ulicą 1-go Maja zaprojektowano w formie ronda o średnicy zewnętrznej $R=14,0$ m, jezdnie o szerokości 5,0 m oraz wewnętrzny pierścień najazdowy o szerokości 2,5 m. W drodze zaprojektowano pełną infrastrukturę techniczną, tj. kanalizację deszczową z separatorami i kratami deszczowymi, oświetlenie uliczne, kanał technologiczny.

Zadanie obejmowało także przebudowę drogi powiatowej ul. 1-go Maja z budową ronda j.w. Ulica 1-go Maja szerokości 7,0 m, ścieżką pieszo-rowerową po stronie południowej i chodnik po stronie północnej. Inwestycja została oddana do użytku 17.10.2018r. Miasto otrzymało dofinansowanie z Rządowego Programu na rzecz rozwoju lokalnej infrastruktury drogowej w wysokości 2 966 105,00 zł. Środki w całej wysokości zostały rozliczone i wpłynęły na konto Miasta.

Wartość poniesionych kosztów na inwestycję do 31.12.2018 r wynosi 10 643 836,29 zł w tym część wydatków w roku 2017.

Środki na opracowanie dokumentacji technicznej dróg dojazdowych do wiaduktu polegające na przebudowie układu drogowego i inne opracowania niezbędne do budowy dróg. Opracowano dokumentację projektową dróg dojazdowych do wiaduktu od strony os. Konopnickiej i od strony ul. Klickiego. Na oba zadania Inwestor otrzymał zgodę na realizacji Inwestycji Drogowej. W trakcie są sprawy odszkodowawcze za przejęte nieruchomości.

CEL STRATEGICZNY: Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY: Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 5. Wykonanie przedłużenia ulicy Starorzecze z budową ronda

W 2017 i 2018 roku wystąpiono do właścicieli z propozycją sprzedaży gruntu pod budowę drogi. Nikt z właścicieli nie odpowiedział w tej sprawie.

CEL STRATEGICZNY III: Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY: Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 6: Modernizacja taboru transportowego Miasta Łowicza oraz infrastruktury związanej z obsługą taboru i prowadzonym transportem zbiorowym

- a) Unowocześnienie taboru transportowego Gminy Miasta Łowicz i Gminy Łowicz wraz z rozwojem infrastruktury transportowej – etap II

Dostawa 21 szt. wiat przystankowych (model ORION 2005 ST) wraz z ich montażem na terenie Miasta Łowicza. Dostawa 4 sztuk fabrycznie nowych autobusów do komunikacji miejskiej, firmy Solaris model Urbino 8,9LE.

Dostawa automatów biletowych wraz z ich montażem na terenie Miasta Łowicza oraz inteligentnych systemów wspomaganie zarządzania firmą komunikacyjną i informacja pasażerska (w tym urządzenia, montaż, wdrożenie, licencje, gwarancja, akcja promocyjna i szkolenia niezbędne do wdrożenia Systemu Karty Miejskiej i Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej).

- b) W 2018 roku miasto przygotowało koncepcję budowy tunelu w ulicy Mostowej – Armii Krajowej.

Koncepcja likwidacji przejazdu drogowego przez linię E-20 w Łowiczu, na drodze ul. Mostowa – ul. Armii Krajowej i ul. J. Chełmońskiego w km. 81,570 m w postaci budowy tunelu pod tą linią, będzie polegała na budowie tunelu drogowego.

Tunel i układ drogowy o podstawowych parametrach :

Długość (szerokość pod 2 torami) około 12,5 m . Szerokość tunelu - 12,75 m z 2 pasami ruchu po 3,50 m i opaskami na zachowanie skrajni drogowej po 75 cm każda, wraz ze ścieżką pieszo-rowerową szerokości 4,0 m. Skrajnia drogi w tunelu min 4,25 m dla samochodów, dla rowerów i pieszych min 2,50 m. Rondo od strony południowej o średnicy 17,0 m

Połączenie z istniejącym układem dróg miejskich, z fragmentem nowego przebiegu ul. Nadburzańskiej. Kanalizacja deszczowa jedna dla odwodnienia ulic Armii Krajowej i ul. Chełmońskiego wraz z przejściem wód ze sporej części os. Korabka a także część torowiska, obecnie wprowadzona do kanału PKP, druga do odwodnienia tunelu i ronda, przepompownią wód deszczowych, działającą tylko w przypadku podniesienia poziomu Bzury powyżej stanów alarmowych (powodzi). Oświetlenie uliczne i tunelu siecią kablową – nowy układ. Koliduje z infrastrukturą – występuje kolizja z siecią wodociągową, kanalizacji sanitarnej, gazową, siecią energetyczną i oświetlenia ulicznego, telekomunikacyjną.

Według opracowanej koncepcji, koszty całego tunelu wraz z połączeniem z systemem dróg miejskich wynosi około 26.150.000 zł brutto w tym koszty:

- Miasta Łowicza i partnerów 20 000 000 zł
- Koszty PKP PLK 6 150 000 zł

Obecnie Rada Miasta przyjęła uchwałę o przeznaczeniu środków na ten cel w zapisanej Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz uchwałę upoważniającą Burmistrza do podpisania porozumienia z PKP PLK. Na 2019 i 2020 rok zaplanowano prowadzenie prac projektowych. Fizycznie prace mają być wykonywane w roku 2021 i 2022.

CEL STRATEGICZNY: Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta
PROGRAM STRATEGICZNY: Zwiększenie dostępności komunikacyjnej
ZADANIE 7. Budowa obwodnicy na Górkach

Zarząd Województwa odmówił uzgodnienia projektu „Aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łowicza” w zakresie zgodności z ustaleniami „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa Łódzkiego” w dniu 28 listopada 2016 roku Burmistrza Miasta Łowicza złożył zażalenie na postanowienie Zarządu Województwa Łódzkiego w dniu 5 grudnia 2016 roku. W dniu 30 grudnia 2016 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Łodzi utrzymało w mocy zaskarżone postanowienie organu I instancji.

W dniu 15 lutego 2017 r. Burmistrz Miasta Łowicza złożył skargę na postanowienie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łodzi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Wyrokiem z dnia 28 czerwca 2017 r Sąd Administracyjny w Łodzi uchylił zaskarżone postanowienie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łodzi i poprzedzające je postanowienie Zarządu Województwa Łódzkiego.

Rada miejska we wrześniu 2018 roku podjęła uchwałę, w której został zaznaczony dotychczasowy przebieg drogi wojewódzkiej 703 jako obwodnica Górek.

CEL STRATEGICZNY: Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta
PROGRAM STRATEGICZNY: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej
ZADANIE 3: Modernizacja oczyszczalni ścieków

- a) Modernizacja oczyszczalni ścieków wraz z budową kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Łowicz - etap I – wykonanie 962 446,34 zł

W ponownym postępowaniu o udzielenie zamówienia, którego przedmiotem była przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Łowiczu - ETAP I najkorzystniejszą ofertę złożyła Inżynieria Rzeszów SA, ul. Podkarpacka 59A, 35-082 Rzeszów, cena netto 94 863 000,00zł, cena brutto 116 681 490,00zł, termin wykonania zamówienia 30.04.2022r., okres gwarancji na roboty budowlane 60 miesięcy, na urządzenia 36 miesięcy.

W przypadku wyboru oferty najkorzystniejszej wydatki na realizację Projektu znacznie przewyższyłyby planowany całkowity koszt realizacji i kwotę dofinansowania przewidzianą w Umowie o dofinansowanie nr POIS.02.03.00-00-0097/16-00 z dnia 30.09.2016r., a także wydłużeniu musiałby ulec również okres kwalifikowania wydatków do 30.06.2022r. Gmina Miasto Łowicz wystąpiła do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o wyrażenie zgody na powyższe zmiany i aneksowanie Umowy o dofinansowanie, złożyła wniosek o zwiększenie dofinansowania wraz z wymaganymi dokumentami. Po wstępnej weryfikacji przekazanych dokumentów niezbędne okazało się uzupełnienie złożonego wniosku o zwiększenie kwoty dofinansowania projektu o aktualizację pierwotnego załącznika do wniosku o dofinansowanie tj. studium

wykonalności, wersja z 25.08.2016 r. w zakresie aktualizacji rozdziałów 3, 6, 8, 9, 10, 12, wykonanie odpowiedniej aktualizacji modelu finansowego dla projektu.

Ostatecznie w dniu 15.03.2019 r. postępowanie zostało unieważnione ze względu na fakt, że cena najkorzystniejszej oferty przewyższa kwotę, którą Zamawiający zamierzał przeznaczyć na zrealizowanie zamówienia. Wykonawca nie został wybrany. Gmina Miasto Łowicz wystąpiła do NFOŚiGW z prośbą o wyrażenie zgody na wydłużenie okresu kwalifikowania wydatków do 31.12.2022r. bez zwiększania kwoty wydatków kwalifikowalnych i kwoty dofinansowania przewidzianych w Umowie o dofinansowanie.